

Björn Sjösvärd

Från: inhamtning_av_uppgifter_fran_bank_och_finansieringsrorelser@polisen.se
Skickat: den 11 januari 2023 12:00
Till: Regelrådet
Ämne: Granskning av föreskrift och konsekvensutredning Polismyndighetens föreskrifter om hur kreditinstitut ska lämna uppgifter till brottsutredande myndigheter enligt rörelselagstiftningen
Bifogade filer: VersionRegelrådet FAP 459-1.pdf; VersionRegelrådet Konsekvensutredning FAP 459-1.pdf

Uppföljningsflagga: Följ upp
Flagga: Har meddelandeflagga

Hej,

Bilagt finns förslag till Polismyndighetens föreskrifter om hur kreditinstitut ska lämna uppgifter till brottsutredande myndigheter enligt rörelselagstiftningen med tillhörande konsekvensutredning.
Ärendets diarienummer: A051.149/2022
Önskat svarsdatum: 27/1 2023
Svaret skickas till: inhamtning_av_uppgifter_fran_bank_och_finansieringsrorelser@polisen.se

Kontaktperson hos Polismyndigheten:
Lise Edgren Ulvefeldt, Nationella operativa avdelningen
Tel: 010-56 31 840
E-post: lise.edgren-ulvefeldt@polisen.se

Allt gott!

Hälsningar,

Max Roos
Projektledare
Nationella operativa avdelningen
Nationellt bedrägericentrum (NBC)

Funktionsbrevlåda:
inhamtning_av_uppgifter_fran_bank_och_finansieringsrorelser@polisen.se

Polismyndigheten
Nationella operativa avdelningen
SE-106 75 Stockholm
Telefon till polisen: 114 14

Tänk på miljön! Skriv inte ut det här meddelandet om det inte är nödvändigt.
polisen.se

Polismyndighetens föreskrifter om hur kreditinstitut ska lämna uppgifter till brottsutredande myndigheter enligt rörelselagstiftningen;

PMFS 2023:XX
FAP 459-1

Utkom från trycket
den

beslutade den **xx xx 2023**.

Polismyndigheten föreskriver följande med stöd av 5 kap. 4 § förordningen (2004:329) om bank- och finansieringsrörelse.

Tillämpningsområde

1 § Dessa föreskrifter ska tillämpas när uppgifter lämnas enligt 1 kap. 11 § lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse.

Hur uppgifter ska lämnas

2 § Uppgifter ska lämnas enligt kravställd meddelandestruktur och i det XML-format (extensible markup language) som följer av den internationella standarden ISO 2002 UNIFI (Universal financial industry message scheme).

Uppgifter får dock lämnas manuellt i de fall där den brottsutredande myndigheten bedömt att det är lämpligt.

Hur uppgifter ska överföras

3 § Uppgifter ska överföras med det kryptografiska kommunikationsprotokoll som Polismyndigheten anvisar.

Undantag

4 § Polismyndigheten får besluta om undantag från dessa föreskrifter om det finns särskilda skäl.

-
1. Dessa föreskrifter träder i kraft den 1 april 2023.
 2. Föreskrifterna behöver inte tillämpas förrän den 1 januari 2024.

PMFS 2022:XX

På Polismyndighetens vägnar

ANDERS THORNBERG

Lise Edgren Ulvefeldt
(Nationella operativa avdelningen)

Polismyndigheten
Nationella operativa avdelningen
Utredningsenheten
Nationellt bedrägericentrum (NBC)

Konsekvensutredning om förslag till Polismyndighetens föreskrifter om uppgiftslämnande av finansiell information

Innehållsförteckning

1 Inledning	3
2 Bakgrund och beskrivning av problemet	3
3 Lag- och förordningsändringar	4
4 Beredningen	4
5 Beskrivning av vilka alternativa lösningar som finns för det man vill uppnå och vilka effekterna blir om någon reglering inte kommer till stånd	4
6 Krav på informationssäkerhet vid kommunikation	6
6.1 Säkerhetsskydd	6
6.2 Dataskydd	6
6.3 Offentlighets- och sekretesslagen (2009:400)	6
6.4 Banksekretess	7
6.5 Polismyndighetens regler	7
7 Bemyndiganden	8
8 Polismyndighetens förslag	8
8.1 Allmänt	8
8.2 Särskilt om ISO 20022 UNIFI	8
9 Vilka som berörs av regleringen	9
9.1 Enskilda företag	9
9.2 Brottsutredande myndigheter	9
10 Kostnadmässiga och andra konsekvenser	9

10.1 Beskrivning av antalet företag som berörs, vilka branscher företagen är verksamma i samt storleken på företagen	10
10.2 Beskrivning av vilken tidsåtgång regleringen kan föra med sig för företagen och vad regleringen innebär för företagens administrativa kostnader	11
10.3 Beskrivning av vilka andra kostnader den föreslagna regleringen medför för företagen och vilka förändringar i verksamheten som företagen kan behöva vidta till följd av den föreslagna regleringen	11
10.4 Beskrivning av i vilken utsträckning regleringen kan komma att påverka konkurrensförhållandena för företagen	12
10.5 Beskrivning av hur regleringen i andra avseenden kan komma att påverka företagen	12
10.6 Beskrivning av om särskild hänsyn behöver tas till små företag vid reglernas utformning	12
11 Bedömning av om regleringen överensstämmer med eller går utöver de skyldigheter som följer av Sveriges anslutning till Europeiska unionen	12
12 Bedömning av om särskilda hänsyn behöver tas när det gäller tidpunkten för ikraftträdande och om det finns behov av speciella informationsinsatser	13
12.1 Tidpunkten för ikraftträdandet	13

1 Inledning

Denna konsekvensutredning innehåller förslag till Polismyndighetens föreskrifter (PMFS 2022:XX, FAP 459-1) om hur kreditinstitut ska lämna uppgifter till brottsutredande myndigheter enligt lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse.

Polismyndigheten redovisar härmed sin utredning enligt förordningen (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning. Regleringen kan få betydelse för företags arbetsförutsättningar, konkurrensförmåga eller villkor i övrigt 7 § förordningen om konsekvensutredning vid regelgivning är därför tillämplig.

Förslag till föreskrift bifogas, Remissversion FAP 459-1 RA.

2 Bakgrund och beskrivning av problemet

Uppgifter från kreditinstitut om enskildas förhållanden till företagen är ofta av stor betydelse för utredningar om brottslighet i allmänhet och om ekonomisk brottslighet i synnerhet. Banker och andra kreditinstitut har därför en skyldighet att lämna ut uppgifter om enskildas förhållanden till institutet, om det under en utredning enligt bestämmelserna om förundersökning i brottmål begärs av undersökningsledare eller om det i ett ärende om rättslig hjälp i brottmål på framställning av en annan stat eller mellanfolklig domstol begärs av åklagare, eller i ett ärende om erkännande och verkställighet av en europeisk utredningsorder (1 kap. 11 § lagen [2004:297] om bank- och finansieringsrörelse).

Varje år görs cirka 200 000 framställningar till kreditinstitut om utlämnande av uppgifter av det aktuella slaget. Det finns för närvarande inte något enhetligt sätt vare sig för de brottsutredande myndigheterna att begära in uppgifterna eller för kreditinstitutet att lämna dem. Följden av detta är att hanteringen av framställningarna varierar hos såväl de brottsutredande myndigheterna som kreditinstitutet i fråga om uppgifternas struktur och format samt vad gäller överföringssätt och innebörden av använda begrepp.

I de fall uppgifterna inte lämnas ut i elektronisk form riskerar enbart den manuella bearbetningen av materialet att ta stora resurser i anspråk hos såväl de kreditinstitutet som de brottsutredande myndigheterna. Till detta kommer att svarstiden hos de olika instituten varierar kraftigt. Oregelbundenheten i svarstider försvårar för de brottsutredande myndigheterna att bedriva utredningar på ett effektivt sätt.

Med anledning av de ovan beskrivna problemen föreslog Polismyndigheten, Ekobrottsmyndigheten, Tullverket, Säkerhetspolisen och Åklagarmyndigheten i en skrivelse den 23 maj 2016 att de uppgifter som finansiella företag lämnar ut till brottsutredande myndigheter enligt rörelselagstiftningen skulle

lämnas ut utan dröjsmål och i elektronisk form (Fi2016/02020/B). Framställan gav upphov till det lagstiftningsärende som redovisas i avsnitt 3.

3 Lag- och förordningsändringar

Den 1 september 2019 trädde ändringar i kraft i lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse.

Ändringarna innebar att det infördes en skyldighet för kreditinstitut som enligt lagstiftningen ska lämna uppgifter till brottsutredande myndigheter att dessa ska lämna uppgifterna utan dröjsmål och i elektronisk form. Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om hur uppgifterna ska lämnas. I respektive förordning till lagarna ges Polismyndigheten bemyndigande att besluta om dessa föreskrifter (se avsnitt 7).

4 Beredningen

Den 17 oktober 2018 beslutade Polismyndigheten om ett tilläggsdirektiv till det pågående projektet *Elektroniska kontoutdrag*. Tilläggsdirektivet innebar att projektet fick i uppdrag att ta fram förslag till föreskrifter enligt det nya regelverket om hur finansiella företag ska lämna uppgifter till brottsutredande myndigheter enligt rörelselagstiftningen som skulle träda i kraft 1 september 2019. Uppdraget omfattade att ta fram förslag om informationsplattform, säkerhetslösningar och informationsstruktur. Förslagen skulle tas fram i samråd med övriga brottsutredande myndigheter, banker och Svenska bankföreningen.

Under våren 2019 hölls möten mellan Polismyndigheten, andra brottsutredande myndigheter och bankföreningen. Syftet med mötena var att diskutera hur regler i föreskrifterna bör formuleras för att fungera väl. Slutsatsen vid mötena var att det på kort sikt är lämpligast att uppgifter lämnas i s.k. XML¹-format. Detta format framgår av standarden ISO 20022 som används av de europeiska bankerna och euroområdetets clearing- och settlementsystem. Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 260/2012 om antagande av tekniska och affärsmässiga krav för betalningar och autogireringar i euro innebär att ISO 20022-standarderna blir obligatorisk att använda också mellan kunder och banker.

5 Beskrivning av vilka alternativa lösningar som finns för det man vill uppnå och vilka effekterna blir om någon reglering inte kommer till stånd

Det saknas mindre ingripande alternativ för att åstadkomma den önskade förändringen. Det är nödvändigt att Polismyndigheten beslutar om föreskrifter

¹ Extensible markup language.

för att syftet med de författningsändringar som trädde i kraft den 1 september 2019 ska få avsedd effekt.

Om tvingande regler inte beslutas finns en stor risk att de uppgifter som lämnas kommer att skilja sig åt mellan olika uppgiftslämnare i fråga om struktur och format. Detta kommer att kräva en omfattande manuell bearbetning hos de mottagande myndigheterna för att uppgifterna ska blir enhetliga och kunna användas och rapporteras. Många av de problem som finns idag kommer därmed att kvarstå.

När det gäller hur uppgifterna ska lämnas har Polismyndigheten övervägt några alternativ. Ett alternativ har varit att Polismyndigheten och övriga brottsutredande myndigheter själva, eventuellt med hjälp av extern kompetens, tar fram en informationsstruktur i form av ett XML-schema som blir en del av föreskrifterna.

Det finns flera fördelar med en sådan lösning, framför allt att myndigheten äger innehållet och kostnadsfritt kan erbjuda andra att ta del av det. Det är också myndigheten som bedömer när reglerna bör revideras, tar initiativ till detta och resurssätter arbetet efter behov. Myndigheten har med andra ord kontroll över reglerna.

En nackdel är att det är mycket resurskrävande att ta fram en sådan förhållandevis komplex struktur, särskilt om myndigheten inte har anställda med nödvändig kompetens. För att lösningen ska fungera krävs inte bara kompetens när strukturen tas fram, utan även framgent för att förvalta den. Tappar myndigheten kompetensen finns risk att det inte uppmärksammas att strukturen inte längre svarar mot styrningsbehovet. Ytterligare en nackdel är att det kan innebära effektivitetsförluster att en myndighet tar fram en egen struktur när det finns lösningar på samma eller liknande problem, vilka tagits fram av branschen.

Det andra alternativet har varit att använda goAML, som är en informationsstruktur och it-lösning som är utvecklad av FN-organet UNODC (United Nations Office on Drugs and Crime). Det är skraddarsytt för att stödja finansiell underrättelseverksamhet. I goAML finns regler för hur misstänkta transaktioner ska inrapporteras. Information som lämnas som en fil ska vara i filformatet XML. Skulle Polismyndigheten välja att använda systemet skulle det vara förenat med höga licenskostnader.

Mot bakgrund av det ovan anförda och det faktum att ISO 20022 inom en snar framtid kommer att bli obligatorisk mellan bank och kund samt att standarden bedömts svara mot de brottsutredande myndigheternas styrningsbehov har Polismyndigheten bedömt att uppgifter ska lämnas i enlighet med XML-formatet i ISO 20022 (se avsnitt 8).

6 Krav på informationssäkerhet vid kommunikation

6.1 Säkerhetsskydd

En enskild brottsutredande myndighets begäran om uppgifter från ett kreditinstitut och svaret som lämnas bedöms inte vara av den art att de rör säkerhetsskyddsklassificerad information enligt 2 kap. 5 § säkerhetsskyddslagen (2018:585).

6.2 Dataskydd

Vid begäran av uppgifter och vid registrering, bearbetning och läsning av inkomna svar från kreditinstitut sker en behandling av personuppgifter. Behandlingen regleras huvudsakligen i brottsdatalagen (2018:1177) med tillhörande registerförfattning, lagen (2018:1694) om polisens behandling av personuppgifter inom brottsdatalagens område, PBDL. Reglerna innebär bl.a. ansvar för informationssäkerheten vid kommunikation av uppgifterna.

Av 3 kap. 1 § brottsdatalagen framgår att den personuppgiftsansvarige är ansvarig för all behandling av personuppgifter som utförs under dennes ledning eller på dennes vägnar. Enligt 2 § ska den personuppgiftsansvarige, genom lämpliga tekniska och organisatoriska åtgärder, säkerställa och kunna visa att behandlingen av personuppgifter är författningssenlig och att den registrerades rättigheter skyddas. 3 § innehåller regler om inbyggt dataskydd, vilket innebär att den personuppgiftsansvarige ska, när medlen för behandlingen bestäms och vid behandlingen, genom lämpliga tekniska och organisatoriska åtgärder, se till att nödvändiga skyddsåtgärder integreras i behandlingen. I 3 kap. 1 § brottsdataförordningen (2018:1202) anges att de tekniska och organisatoriska åtgärder som den personuppgiftsansvarige ska vidta enligt 3 kap. 2 och 3 §§ brottsdatalagen ska vara rimliga med hänsyn till behandlingens art, omfattning, sammanhang och ändamål och de särskilda riskerna med behandlingen. När den personuppgiftsansvarige vidtar åtgärder enligt 3 kap. 3 § samma lag ska även de tekniska möjligheterna och kostnaderna för åtgärderna beaktas.

6.3 Offentlighets- och sekretesslagen (2009:400)

De uppgifter som ska överföras omfattas av sekretess enligt bl.a. 18 kap. 1 § och 35 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen (OSL). Det innebär ett förbud att röja en uppgift, vare sig det sker muntligen, genom utlämnande av en allmän handling eller på något annat sätt (3 kap. 1 § OSL). Det måste därför ställas höga krav på säkerhet vid överföring av uppgifter som omfattas av

sekretess. Om en tillfredsställande säkerhetsnivå inte kan upprätthållas bör sådana uppgifter inte föras över via e-post.²

6.4 Banksekretess

Även för banker och andra kreditinstitut finns bestämmelser om tystnadsplikt genom s.k. banksekretess. I 1 kap. 10 § lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse anges t.ex. att enskildas förhållanden till kreditinstitut inte får obehörigen röjas.

6.5 Polismyndighetens regler

Enligt 3 kap. 14 § Polismyndighetens arbetsordning (PM 2022:11) är en processägare informationsägare för information inom ansvarsområdet, oavsett medium och format. Det innebär att ha ansvar för och utöva styrning över denna informationshantering i både egna och andras processer. Det inkluderar också att ställa verksamhetskrav på nya eller förändrade it-system. Informationsägarskap kan fördelas inom processägarens egen organisation.

Dåvarande Rikspolisstyrelsen har beslutat föreskrifter och allmänna råd (RPSFS 2011:11, FAP 171–3) om behandling av personuppgifter i Polisens brottsbekämpande verksamhet. Polismyndigheten har beslutat om riktlinjer avseende ansvar för personuppgiftsbehandling i utredningsverksamheten (PM 2017:38).

I Polismyndighetens riktlinjer för klassning och hantering av information (PM 2022:17) finns regler om de informationsklassningsnivåer som tillämpas inom Polismyndigheten. Varje informationsklassningsnivå motsvarar en ändamålsenlig nivå vad gäller hanteringsregler och skyddsåtgärder. Om informationen är felaktigt placerad i en för låg informationsklassning kan det möjligen medföra att informationen inte ges ett tillräckligt skydd. Omvänt leder en för hög informationsklassning till omotiverade kostnader i form av överflödiga skyddsåtgärder, samt i förekommande fall en onödigt betungande administration. Även om det finns vissa kopplingar mellan informationsklassningsnivå och sekretesskydd enligt OSL är det i huvudsak fråga om två olika bedömningar som görs utifrån olika perspektiv. Polismyndighetens modell för Informationsklassning består av nivåerna Öppen, Begränsat skyddsvärde, Högt skyddsvärde samt Mycket högt skyddsvärde.

I samma riktlinjer konstateras att kommunikation med e-post via internet innebär att informationen är helt oskyddad. Det sätt på vilken information får skickas regleras genom informationsklassningen, t.ex. i vilka fall TLS ger ett tillräckligt skydd.

² Se prop. 2002/03:62 s. 12 och JO 2001/02 s. 201, dnr 3570-2000.

Verksamheten har låtit ta fram en skyddsvärdesanalys som visar att informationen om skyddade personuppgifter som hanteras i systemet har informationsklassen högt skyddsvärde i detta fall. Sådana uppgifter kan dock lämnas ut av brottsutredande myndigheter eller kreditinstitut med tillägg av ett kryptografiskt kommunikationsprotokoll, utöver den befintliga TLS-krypteringen, som t.ex. det kryptografiska kommunikationsprotokollet PGP (Pretty Good Privacy).

7 Bemyndiganden

Enligt 5 kap. 4 § förordningen (2004:329) om bank- och finansieringsrörelse får Polismyndigheten meddela föreskrifter om hur uppgifter enligt 1 kap. 11 § lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse ska lämnas.

8 Polismyndighetens förslag

8.1 Allmänt

Under beredningen av ärendet uppmärksammades svårigheter att formulera en föreskrift som omfattar samtliga finansiella rörelselagar. Detta på grund av att en gemensam informationsstruktur saknas. Efter noggrant övervägande har Polismyndigheten gjort bedömningen att prioritera hur kreditinstitut ska lämna uppgifter till brottsutredande myndigheter enligt 1 kap. 11 § lagen om bank- och finansieringsrörelse. Denna föreskrift rör därför enbart kreditinstitut.

Polismyndigheten avser att återkomma med en reglering av hur övriga finansiella företag ska lämna uppgifter till brottsutredande myndigheter enligt rörelselagstiftningen.

Polismyndigheten föreslår att kreditinstitut ska lämna uppgifter om enskildas förhållande enligt den internationella standarden ISO 20022 Universal financial industry message scheme (UNIFI). Av standarden framgår att informationen ska lämnas i XML-format.

8.2 Särskilt om ISO 20022 UNIFI

Standarden är en internationell och fokuserar på kommunikation mellan banker/finansiella institut samt mellan bank och kund. Standarden beskriver en metod för utveckling av finansiella meddelanden och består av åtta delar.

- Part 1: Metamodel
- Part 2: UML profile
- Part 3: Modeling
- Part 4: XML Schema generation
- Part 5: Reverse engineering

- Part 6: Message transport characteristics
- Part 7: Registration
- Part 8: ASN.1 generation

Standarden underhålls av Standard Evaluation Groups (SEG), bestående av områdeexperter (till exempel inom betalningar, värdepapper). SEG står under Registration Management Group – bestående av representanter från ISO-röstberättigade länder.

De europeiska bankerna, Europeiska centralbanken och de nationella centralbankerna samt Europeiska kommissionen och betalningstjänstanvändarna har tagit fram ett enhetligt eurobetalningsområde (Single Euro Payments Area, SEPA). Målet är att konsumenter, företag och sammanslutningar ska kunna betala och ta emot betalningar i euro med samma villkor, rättigheter och skyldigheter oavsett om betalningen skickas inom landet eller mellan olika länder. SEPA skapar gemensamma förfaranden för grundtjänster och en standardnivå som bankerna, om de så vill, kan komplettera med tilläggstjänster. ISO 20022 används av de europeiska bankerna och euroområdet clearing- och settlementsystem. Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 260/2012 om antagande av tekniska och affärsmässiga krav för betalningar och autogireringar i euro innebär att ISO 20022-standarderna blir obligatorisk att använda också mellan kunder och banker.

9 Vilka som berörs av regleringen

9.1 Enskilda företag

De företag som berörs är kreditinstitut enligt definitionen i 1 kap. 5 § lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse.

9.2 Brottsutredande myndigheter

De brottsutredande myndigheter som har rätt att begära in uppgifter är Polismyndigheten, Ekobrottsmyndigheten, Kustbevakningen, Säkerhetspolisen, Tullverket, Åklagarmyndigheten och den brottsutredande verksamheten vid Skatteverket. Begäran beslutas av undersökningsledaren. De brottsutredande myndigheterna har möjlighet att ta stöd av föreskriften vid förfrågningar av finansiell information.

10 Kostnadmässiga och andra konsekvenser

Förslagen kan innebära kostnader för respektive brottsbekämpande myndighet för att göra ändringar i befintligt IT-system för att kunna skicka förfrågningar och ta emot svaren i enlighet med förordningen. Polismyndigheten har påbörjat detta arbete.

Förslagen har inga övriga offentligfinansiella eller samhällsekonomiska effekter.

10.1 Beskrivning av antalet företag som berörs, vilka branscher företagen är verksamma i samt storleken på företagen

Förslaget träffar ca 130 kreditinstitut av varierande storlek. Det är bolag med bolagstyperna: *Kreditmarknadsbolag*, *Bankaktiebolag*, *Sparbank* och *Medlemsbank*. Nedan redovisas 10 % av bolagen för att ge en uppskattning av kreditinstitutens storlek. Samtlig information är hämtad från respektive kreditinstituts årsredovisning för 2020.

Kreditinstitut	Bolagstyp	Nettoomsättning (Ränteintäkter + Provisionsintäkter) Belopp TSEK	Antal anställda
Avida Finans AB (publ)	Kreditmarknadsbolag	931 200	126
Bluestep Bank AB (publ)	Bankaktiebolag	1 162 600*	275
Carnegie Investment Bank AB	Bankaktiebolag	3 333 533	609
EnterCard Group AB	Kreditmarknadsbolag	4 155 100	476
Häradssparbanken Mönsterås	Sparbank	87 023	29
JAK Medlemsbank	Medlemsbank	29 244	29
Lantmännen Finans AB	Kreditmarknadsbolag	32 821*	15
Marginalen Bank Bankaktiebolag	Bankaktiebolag	1 093 400	284
MedMera Bank Aktiebolag	Bankaktiebolag	318 299	39
Nordea Finans Sverige AB	Kreditmarknadsbolag	807 880	249
OK-Q8 Bank AB	Bankaktiebolag	155 708	31
Skandiabanken Aktiebolag (publ)	Bankaktiebolag	1 345 000	270
Skandinaviska Enskilda Banken AB (SEB)	Bankaktiebolag	45 194 000	15 335
Sparbanken Boken	Sparbank	31 475	11
Sparbanken Syd	Sparbank	322 090	153

*** Saknar specificerade provisionsintäkter i årsredovisningen**

10.2 Beskrivning av vilken tidsåtgång regleringen kan föra med sig för företagen och vad regleringen innebär för företagens administrativa kostnader

Företagen har redan i dag en skyldighet att lämna uppgifter till de brottsutredande myndigheterna. Föreskriften innebär en reglering av hur uppgifter ska lämnas. Merparten av de uppgifterna finns redan i dag tillgängliga i elektronisk form och bör därför inte kräva några mer omfattande digitaliseringsåtgärder från företagens sida.

Förslaget bedöms medföra en begränsad ökning av de administrativa kostnaderna för de företag som träffas av förslaget sett över tid. På kort sikt kan förslaget komma att medföra en viss ökning av de administrativa kostnaderna för företagen, eftersom visst material kan behöva digitaliseras samt gemensamma standarder och rutiner utarbetas. Den närmare kostnaden, tidsåtgången och påverkan på företagens övriga verksamhet är i hög grad beroende av de olika företagens organisation och befintliga rutiner. Att uppgiftslämnandet med förslaget kommer att ske på ett standardiserat och förutsebart sätt ökar emellertid möjligheterna till automatiserad hantering. Detta bör på sikt kunna medföra en stor minskning av de administrativa kostnaderna för flertalet aktörer, även för mindre företag.

10.3 Beskrivning av vilka andra kostnader den föreslagna regleringen medför för företagen och vilka förändringar i verksamheten som företagen kan behöva vidta till följd av den föreslagna regleringen

Anpassa företagets it-system enligt en struktur och form som överensstämmer med den internationella standarden ISO 20022. Kostnaderna för detta varierar kraftigt beroende på om företagen har äldre eller modernare it-system.

Kostnaden för hela standarden ISO 20022 med alla dess delar kostar ca 13 000 sek. Delar av standarden finns tillgänglig gratis att ladda ner på internet. Polismyndigheten gör bedömningen att de tekniska underlag som myndigheten själv tillgodoser kreditinstituten samt de meddelanden i XML-format med tillhörande dokumentation som går att ladda ner gratis är tillräckliga för att förstå den finansiella terminologin i ISO 20022. Därmed uppstår ingen kostnad för kreditinstituten i denna del.

I de första etapperna ska TLS-kryptering kopplas in för tillförlitlig säkerhetsnivå vid överföring av uppgifter med e-post. Kostnaden för detta bedöms som ringa, ca 1 000 kr.

Polismyndigheten bedömer att valfri openPGP-mjukvara kan användas för kryptering. Det finns openPGP-lösningar på marknaden som är gratis.

E-postlösningen kommer på sikt att fasas ut mot en integrationslösning vilket innebär en kostnad med ca 20 000 kr för varje kreditinstitut.

Företagens kostnader blir dock högre för de mindre företagen utslaget per kund.

10.4 Beskrivning av i vilken utsträckning regleringen kan komma att påverka konkurrensförhållandena för företagen

Förslaget bedöms inte påverka konkurrensförhållandena för de berörda företagen.

10.5 Beskrivning av hur regleringen i andra avseenden kan komma att påverka företagen

I andra avseenden bedöms regleringen inte påverka företagen i nämnvärd utsträckning. Anslutningen till standarden och automatisering kommer dock att leda till lägre personalkostnader för de aktuella företagen.

10.6 Beskrivning av om särskild hänsyn behöver tas till små företag vid reglernas utformning

Inledningsvis övervägdes om små kreditinstitut skulle undantas från föreskriften och därmed inte behöva ansluta sig till Polismyndighetens it-lösning som bygger på ISO20022 då det är förenat med kostnader. Låg omsättning skulle i så fall varit det lämpligaste kriteriet för definitionen av vad som utgör ett litet kreditinstitut.

Detta skulle emellertid leda till gränsdragningsproblem beträffande vilka kreditinstitut som ska betraktas som små och därmed undantas. Vidare skulle omsättningen för undantagna kreditinstituts behöva kontrolleras årligen då företagens omsättning skiftar över tid.

Enligt Skattebrottsenheten, SBE, på Skatteverket finns en trend att allt fler kriminella lämnar storbankerna och övergår till de mindre bankerna som de anser säkrare för att ägna sig åt sin kriminella verksamhet.

Mot bakgrund av detta föreslås i föreskrifterna att samtliga kreditinstitut omfattas, oavsett storlek.

11 Bedömning av om regleringen överensstämmer med eller går utöver de skyldigheter som följer av Sveriges anslutning till Europeiska unionen

Förslagen står i överensstämmelse med unionsrätten.

12 Bedömning av om särskilda hänsyn behöver tas när det gäller tidpunkten för ikraftträdande och om det finns behov av speciella informationsinsatser

Polismyndigheten har sedan 2019 haft löpande dialog med bankernas intresseorganisation Svenska Bankföreningen. Informationsinsatserna intensifierades under slutet av 2021 då samtliga kreditinstitut vid den tidpunkten kontaktades via brev. Polismyndigheten har även en sida på www.polisen.se där kreditinstituten kan följa införandet. Polismyndigheten kommer fortsätta informera via www.polisen.se samt via riktade e-postutskick till utsedda kontaktpersoner på kreditinstituten om innebörden av de föreslagna lagändringarna. Förslagen medför därför inget behov av speciella informationsinsatser.

12.1 Tidpunkten för ikraftträdandet

Rimlig tidpunkt beräknas till den 1 april 2023. Av övergångsbestämmelse i förslaget till föreskrifterna framgår att kreditinstituten får fram till årsskiftet 2023 på sig innan de behöver börja rapportera och överföra uppgifterna i enlighet med förslaget. Detta borde vara tillräckligt med tid för kreditinstituten att hinna implementera föreslagen uppgiftslämning.

Kontaktperson hos Polismyndigheten:

Lise Edgren Ulvefeldt, Nationella operativa avdelningen, NBC

Tel: 010-56 31 840

E-post: lise.edgren-ulvefeldt@polisen.se